

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

De Controversijs Polemicis, & Scholasticis, etiam modernis

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

Caput 3. De Christi præsentia in Sacramento Eucharistiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40853

Ad extremum, de hoc nefario dogmate contra Sectarios agens, non immeritò notat Malderus olim Lovanii Doctor, & Antverpiæ Episcopus, in suis *Antisynodicis cap. 4.* Vehementer esse formidandum, ne homines illi, qui negant Christum pro omnibus mortuum esse, eò tandem dementiæ deveniant, ut cum Mahometanis sentiant, Christum pro nemine mortuum esse. Nec desunt qui testentur, plures Calvini affeclas qui in primum hunc errorem inciderunt, postea in secundum se præcipitasse.

CAPUT III.

De Christi presentia in Sacramento Eucharistia.

1. **C**atholici omnes affirmant in Sacramento Eucharistiæ, post panis & vini Consecrationem, Christum verè, ac realiter esse præsentem; ita ut virtute Consecrationis substantia panis mutetur in Corpus, & vinum in Sanguinem Domini, solis accidentibus panis & vini remanentibus.

Negant Calvinistæ per Consecrationem Christum constitui præsentem realiter, sed tantum figurativè, sic ut nihil adsit præter ipsum panem & vinum, tanquam figuram aut signum representans Corpus & Sanguinem Christi pro nobis oblatum. Et in hoc sunt contrarii ipsis Lutheranis, qui admittunt saltem in usu hujus Sacramenti realem Christi præsentiam, sed remanente simul panis & vini substantia.

2. Probatur Catholica veritas ex manifestis Christi verbis, Matthæi cap. 26. *Hoc est Corpus meum quod pro vobis tradetur. Hic est Sanguis meus*
qui

qui pro vobis effundetur, Atqui non figura Corporis Christi pro nobis tradenda erat, sed verum ipsius Corpus traditum, & verus ejus Sanguis effusus est. Ergo Christus illis verbis affirmat verum suum Corpus & Sanguinem in Sacramento contineri. Sic ut in sensu proprio & identico non possint illa verba aliud significare quam, Contentum sub hac specie panis est Corpus meum. Ut si Christus in Cana Galilææ, volens vi verborum aquam sibi presentem in vinum convertere, dixisset, *Hoc est vinum quod vobis fundetur.* Si quis autem negaret illis verbis hoc posse præstari, non verborum proprietatem, sed Christi potentiam oppugnaret. Necessarium autem est Christum voluisse illis verbis se in Sacramento Eucharistiæ realiter constituere, vel Ecclesiam suam decipere, quod sic declaro:

Si aliquis Pater probus & prudens promitteret se filius relicturum auri summam, sicut Christus promisit se Corpus suum relicturum discipulis manducandum, & idem parens postea in ultimo testamento scrinium relinqueret cum his verbis, *Hoc est aurum quod vobis tradetur;* Quis hominum dubitaret illic verum aurum, & non tantum auri figuram aliquam contineri? Quod si quis tibi affereret, nihil in illo scrinio præter aliquam auri figuram deprehendi, an dubitares affirmare Patrem illum vel tunc delirasse, vel filios suos decipere voluisse? Hæc cum in Christi bonitatem & sapientiam infinitam cadere non possint, necessarium est illos errare aut delirare, qui Christi promissum, & testamentum figurate tantum intelligunt.

3. Regula apud omnes certa est cum S. August. lib. 3. de doct. Christ. cap. 1. Quando verba Scripturæ sumi possunt proprie nunquam accipiendæ esse

esse figuratè, nisi aliundè constet id esse manifestè necessarium. Quod hic minimè constat, cum Christus non minùs potuerit se in Sacramento collocare verè, quàm figuratè, idque verbis illis propriè significare. Quòd si nolis hic eam regulam retinere, eodem jure poterunt Ariani explicare loca Scripturæ, in quibus dicitur Christus esse unus cum Patre æterno, de unitate aliquà impropiè dicta. Ut cum dicit Christus Joan. 10. v. 30. *Ego & Pater unum sumus*, illud rectè intelliget Arianus de unitate metaphorica, sita in concordia voluntatum, non verò de unitate substantiæ propriè dicta. Neque unquam poteris ostendere ex Scripturis Arianos in hoc à vero Scripturæ sensu aberrare, nisi ad illam regulam illos adstringas, quæ requirit ut verba Scripturæ absque necessitate impropiè non intelligantur.

4. Hunc Christi sensum, & realem ejus præsentiam declarat Apostolus Paulus 1. ad Cor. 10. *Calix benedictionis cui benedicimus, nonne communicatio Sanguinis Christi est: & panis quem frangimus nonne participatio Corporis Christi est?* Et iterum: *Quicumque manducaverit panem hunc vel biberit calicem indignè reus erit Corporis & Sanguinis Domini.* Quomodò reus erit Corporis Domini indignè manducati, si Corpus Domini non manducet, sed ejus figuram? Non admittet certè Calvinista eum, qui indignè tractat figuram aut imaginem Christi, reum esse culpæ, cum Christum in sua imagine aut figura honorandum esse prorsus neget.

5. Nulla igitur hic apud Apostolum, nulla apud Evangelistas figuræ mentio, sed omnes eadem verba, *Hoc est Corpus meum quod pro vobis tradetur.* eodem modo apertè & simpliciter proponunt:

ponunt : quod certè minimè fecissent ; si per Corpus Christi, figuram Corporis Christi intelligi voluissent ; quomodo enim illud intelligi vellent quod suis verbis toties repetitis non expresserunt ?

Quinimò Christus ipse Joan. 6. v. 56. dicens, *Caro mea verè est cibus & Sanguis meus verè est potus, & Panis quem ego dabo Caro mea est pro sæculi vita;* rem se miram ac novam declarasse ac promississe ostendit, subjungens, *Hic est panis qui de celo descendit, & qui manducat hunc panem vivet in æternum.* Quid autem miri aut novi, meram particulam panis in sui memoriam discipulis porrigere, aut quid habet hæc triticeæ panis buccella cur manna cælesti præferenda, & vitam æternam manducanti allatura dicatur ? Hæc autem omnia in ipsum Christum verè & realiter in Sacramento præsentem rectissimè quadrare intelliguntur.

6. Ad hæc omnia opponunt. Quando Christus dixit, *Ego sum vitis,* debet vitis intelligi figuratè, Ego quando dixit, *Hoc est Corpus meum,* Corpus Christi intelligendum est figuratè. Sed quis non videt ex illo argumento eodem modo posse sic inferri, *Ego sum vitis,* debet intelligi figuratè, ergo, *Ego & Pater unum sumus* debet intelligi figuratè & metaphoricè cum Arianis : atque ita eodem argumento evertes omnia quæ de Christo in Scripturis propriè dicuntur, quo realem ejus in Sacramento præsentiam auferre moliris. Verùm hæc, & similes ex Scripturis consequentiæ, per methodum tertiam superius assignatam retundi debent.

Nunc ulterius sic concludo. In cognoscendo Scripturæ sensu primitiva Ecclesia non potuit errare : sed illa agnovit realem Christi in Eucharistia

charistia presentiam, non verò figuratam. Ergo fides de reali Christi presentia non potest esse erronea.

7. Ad minorem probandam Patrum primitivæ Ecclesiæ manifesta adduco testimonia.

S. Cyprianus *sermone de coena Dom.* Panis iste quem Dominus discipulis suis porrigebat, non effigie, sed naturâ mutatus est, omnipotentia Verbi factus est caro. Quid quæso clarius dici potest?

S. Hilarius *lib. 8. de Trin.* De veritate Carnis & Sanguinis non est relictus ambigendi locus.

S. Augustinus verba Christi in sensu literaliter agnoscit *Conc. 1. in Psal. 33. Ferebatur in manibus suis* Quomodo, inquit, hoc intelligatur in Davide secundum litteram non invenimus, in Christo autem invenimus; ferebatur enim Christus in manibus suis, quando commendans ipsum Corpus suum ait, hoc est Corpus meum, ferebat enim illud corpus in manibus suis.

S. Joan. Damasc. *de fide lib. 4. c. 14.* Dominus dixit, hoc est, non Corporis signum, sed corpus, non Sanguinis signum, sed Sanguis.

S. Epiphanius *in sept. Synodo act. 6.* Nunquam invenies neque Dominum, neque Apostolos, neque Patres incruentum illud Sacrificium quod à Sacerdote offertur, imaginem dixisse, sed ipsum Sanguinem.

Nonne hic audis, nonne vides Scripturam Christum, Apostolos, Ecclesiæ Patres realem Domini in Sacramento presentiam uno ore aperte profiteri. Certè, nisi velis agnitæ veritati oculos occludere, necessarium est ut cum S. Hilario jam citato concludas, De veritate carnis & sanguinis non est relictus ambigendi locus.

Sic enim ad extremum argumentor. Si primitiva

tiva

tiva Ecclesia negasset realem Christi in Sacramento presentiam, hi Patres, qui eam aperte docuerunt, fuissent olim hæretici, & ab Ecclesia separati. Sed hoc nemo unquam dixit aut cogitavit, imò fuerunt ipsi primitivæ Ecclesiæ præcipui Doctores ac defensores. Ergo manifestum est primitivam Ecclesiam nunquam negasse realem presentiam, sed illam semper docuisse, & per suos Patres & Doctores posteris credendam proposuisse.

CAPUT IV.

De impanatione Lutherana, & presentia Christi in solo usu.

1. **A**rgumenta quæ hæctenus evincunt in Consecratione vi verborum panem mutari & converti in Christi Corpus, & vinum in Sanguinem, probant non fieri impanationem, id est, panem cum Corpore Christi in Eucharistia non permanere, uti contra Lutherum docet Ecclesia Catholica cum *Trident. sess. 13. cap. 4.* Non enim dici potest una substantia in aliam converti, nisi prima desierit, & altera in ejus locum succedat. Sic lignum non potest converti in ignem, nisi forma ignis introducta, forma ligni desierit: neque dici posset virga Moysis conversa in serpentem, si virga cum serpente permaneret.

2. Declarant autem hanc transubstantiationem testimonia Patrum supra allata, qui asserunt panem fieri Corpus Christi mutari, converti &c. Audi quæso in quarto sæculo primitivæ Ecclesiæ loquentem S. Cyrillum Hierosol. *Cathecesi 4. mystag.* Aquam olim in vinum convertit